

Willem van Eeghen, telg van

het patriciaatsgeslacht Van Eeghen en voorzitter van de Hénokiens, een internationale club van oude familiebedrijven. Foto: Anko Stoffels

vr 13 jun 2014, 19:30

Club 'onsterfelijke' bedrijven praat over toekomst

Anna Mees

Beursgenoteerde bedrijven zijn teveel gericht op de korte termijn. Dat vindt Willem van Eeghen, de eerste Nederlandse voorzitter van Hénokiens, een organisatie van oude familiebedrijven.

Van Eeghen heeft recht van spreken, voor lidmaatschap van Hénokiens is een bestaan van minimaal tweehonderd jaar vereist.

De Kuyper-jenever, het Beretta-pistool van de oude James Bond en Amarelli-zoethoutdrop hebben één ding gemeen. Ze worden geproduceerd door leden van de Hénokiens. Deze zaterdag komen ze bij elkaar op de familiebedrijvendag van de prestigieuze zakenschool INSEAD, naast Parijs. Daar praten jonge studenten en stokoude bedrijven over de toekomst, en hoe de familiebedrijven de volgende generatie bij de zaak kunnen betrekken. Willem van Eeghen (65), oud-directeur van voedingsingrediënten-bedrijf Van Eeghen (uit 1662), begon vorig jaar als voorzitter van de Hénokiens. Hij volgde Christophe Viellard op, van Viellard Migeon et Compagnie, dat vooral vishengels produceert.

Minimaal twee eeuwen oud

De club is opgericht in 1981 en werd vernoemd naar de Bijbelse figuur Henok, die op zijn 365ste zonder te sterven naar de hemel ging. Hénokiens heeft nu 45 leden en wordt weleens omschreven als de meest gesloten club ter wereld. Van Eeghen spreekt dit tegen. „We staan open voor ieder bedrijf dat aan de criteria voldoet.” Naast een leeftijd van minimaal twee eeuwen moet minstens 50% van de aandelen met stemrecht in handen van de oprichtende familie zijn. Er moet minimaal één bestuurslid uit de familie zijn en het bedrijf moet een goede financiële gezondheid hebben. Nieuwe kandidaten worden uitvoerig gescreend en moeten met documenten hardmaken dat ze daadwerkelijk oud genoeg zijn en altijd in dezelfde familiehanden zijn gebleven. „We kijken ook naar de reputatie van bedrijven. Dat is een minder tastbaar gedeelte. Over Beretta zou je bijvoorbeeld zo je gedachten kunnen hebben, wapenhandel ligt al snel moeilijk. Maar het bedrijf heeft een goede reputatie en maakt prachtige producten, zoals bewerkte jachtgeweren.”

De Hénokiens voor het

kantoor van Van Eeghen aan de Amsterdamse Herengracht, in het jaar 2000. Foto: Hénokiens

De meeste leden zijn Frans en Italiaans. Naast het bedrijf Van Eeghen heeft de club één ander Nederlands lid, jeneverbrouwer De Kuyper uit 1695. Het oudste lid is het Japanse Hoshi uit 718, met aan het roer de 46ste generatie. Hoshi heeft sinds jaar en dag een hotel en kuuroord nabij Kyoto. Van Eeghen: „Het is heel traditioneel, maar ook super-de-luxe. ik heb nog nooit op zo’n mooie WC gezeten met hi-tech bedieningspaneel.” De Hénokiens-bedrijven verschillen sterk. Toch zijn er ook overeenkomsten. Van Eeghen: „We nemen bijvoorbeeld op dezelfde, beheerste manier risico’s. Dat klinkt misschien conservatief, maar het principe geldt dat je niet verder moet springen dan je springstok lang is. Ook met het kiezen van partners zijn we voorzichtig. Dat maakt je betrouwbaarder. We hebben allemaal een sterke focus op continuïteit. Dat is geen doel op zich, maar het is zeker wel een drijfveer. Je wil zoveel mogelijk doorgeven aan je opvolger.”

Continuïteit

Continuïteit en langetermijndenken zijn de codewoorden van iedere Hénokien. Daar kunnen anderen van leren, vindt Van Eeghen. „Beursgenoteerde bedrijven zijn voortdurend bezig met kwartaalrapportages. Door die kortetermijnfixatie dreigen ze de lange termijn uit het oog te verliezen. Dat is namelijk niet belangrijk voor de desbetreffende CEO, die weet vaak niet eens wie zijn opvolger is.” Volgens Van Eeghen kunnen ook start-ups de Hénokiens als voorbeeld nemen. „Wat je de laatste decennia veel ziet, is dat mensen een start-up oprichten, tot wasdom brengen en dan cashen op de beurs of bij venture capitalists. Dat is jammer, je kan er nog zoveel plezier van hebben. En als het nodig is, kun je ook delen verkopen en toch de touwtjes in handen houden.”

Inkrimpen en uitdijen

Van Eeghen zelf heeft veel ervaring met het afstoten van niet-lucratieve onderdelen. „Wij hebben ons voortdurend moeten, en ook willen aanpassen. Je moet iedere keer weer inkrimpen en uitdijen, als een blaasbalg. We zijn ooit begonnen met wol en linnen. Toen zijn we onder meer in specerijen gegaan, scheepvaart, bankieren, cacao, koffie, gedroogde groenten. Je moet lef hebben om te zeggen ‘hier zien we geen toekomst meer in’.” De laatste jaren richt Van Eeghen zich op zogenoemde functionele ingrediënten, voor met name babyvoeding en voedingssupplementen.

De Hénokiens bij het Franse

kasteel Clos Lucé, in 2013. Foto: Hénokiens

‘Zo’n sigarenrokende club’

Van Eeghen werd zestien jaar geleden benaderd door de Hénokiens. Eerst leek een lidmaatschap hem niks. „Ik dacht, zo’n sigarenrokende club is niks voor mij. Maar toen ik een jaar later een congres bijwoonde, was ik aangenaam verrast.” Na zijn pensionering besloot Van Eeghen zich verkiesbaar te stellen als voorzitter. Van Eeghen wil de komende jaren zijn stempel drukken op de club. „Ik heb meteen de voertaal naar Engels veranderd. Omdat de oorsprong in Frankrijk ligt, werd ons jaarlijkse congres altijd in het Frans gehouden. Ik wil dat meer niet-Europese bedrijven lid kunnen worden. We hebben contact met Amerikanen.” Er worden jaarlijks twee nieuwe bedrijven toegelaten. Van Eeghen: „We moeten voorzichtig zijn dat er geen stroom toetreedt. Het sociale aspect, dat we elkaars voornamen kennen, is juist mooi.” Bedrijven die niet meer aan de eisen voldoen, moeten de club verlaten. Dat gebeurt nu waarschijnlijk met Peugeot, dat onlangs voor een meerderheid in handen kwam van de Franse staat en het Chinese Dongfeng.

Jaarlijks reiken de Hénokiens samen met het Franse kasteel Clos Lucé de Leonardo da Vinci-prijs uit aan een familiebedrijf van minstens twee generaties oud en met een omzet van minimaal 300 miljoen euro. De prijs is ontworpen door de Franse juwelier Mellerio dits Meller, lid van Hénokiens. Leonardo da Vinci verbleef de laatste drie jaar van zijn leven op Clos Lucé en stierf er. Het kasteel (te zien op de vorige foto) is nu een museum. Foto: Hénokiens

Volgende generatie

De Hénokiens-familiebedrijvendag op INSEAD, waar professoren van verschillende zakenscholen casussen van Hénokiens-bedrijven presenteren, staat dit jaar in het teken van de volgende generatie. Vier jongeren presenteren hun visie op het familiebedrijf. Onder hen is Jeroen van Eeghen, die zijn oom Willem vorig jaar opvolgde als directeur. De Hénokiens willen zo hun eeuwenoude kennis delen met studenten die bij hun familiebedrijf gaan werken of zelf iets op willen richten.